

معرفت نفس؛ میوه تفکر

نقشه راه کارگاه تفکر، جلسه بیست و یکم

معرفت نفس

وصیت عصاره دانش
فرد است، وصیت امام
باقر علیه السلام به جابر

لا مَعْرِفَةَ كَمَعْرِفَتِكَ بِنَفْسِكَ

در صورتی که معرفت نفس
وجود نداشته باشد، حتی علم
هم مضر و خطرناک خواهد بود

لا تَجْهَلُ نَفْسَكَ ؛ فَإِنَّ الْجَاهِلَ
مَعْرِفَةُ نَفْسِهِ جَاهِلٌ بِكُلِّ شَيْءٍ

علم بدون معرفت نفس

جهل

رَبِّ عَالَمٍ قَدْ قَتَلَهُ جَهْلُهُ، وَ عَلِمَهُ مَعَهُ [لَمْ يَنْفَعَهُ] لَا يَنْفَعُهُ

رابطه علم و جهل

علم اگر در استخدام
سه شاخصه نباشد؛
خیرات
مبرات
انسانیت

جهل

علم با جهل قابل جمع شدن است؛ متضاد
علم جهل نیست بلکه متضاد عقل جهل است

کسی که عابد الله نباشد، یعنی به
معرفت نرسیده باشد، جاهل است

مَا الْعَقْلُ؟ قَالَ : مَا عُيِدَ بِهِ الرَّحْمَنُ وَ اِكْتَسِبَ بِهِ الْجَنَانُ

بالاترین معرفت

أَفْضَلُ الْمَعْرِفَةِ مَعْرِفَةُ الْإِنْسَانِ نَفْسَهُ

تفاوت علم و معرفت

معرفت

معرفت امری شخصی و جزئی است
علم امری کلی است و با دانش همراه است

چشیده شده

رسیدن به معرفت نفس یا معرفت نفس

رسیدن به بهشت و شادی و آرامش

قیمت انسان

أفضل الحكمة معرفة الإنسان
نفسه ووقوفه عند قدره

فهم و معرفت به قدر و
ارزش حقیقی و انسانی

شب قدر

شب واقف شدن به
قدر انسانیت است

اگر فرد به معرفت نفس
مسلح نباشد، وقت خود را با
کسب دانش هدر خواهد داد

قیمت
تکلیف
ما را با
همه چیز
مشخص
می‌کند

- خدا
- امام
- جهاد
- ارتباط با دیگران
- علم
- جامعه

قیمت انسانی

سرگرم بازی‌ها و شئون دنیایی می‌شویم
اگر این قیمت را نشانسیم؛ به راحتی
و ارزانی آن را از دست می‌دهیم

فروختن خود حقیقی به کمالات چهارگانه

خودفروشی

فحشای حقیقی

اگر قیمت حقیقی و انسان خود را
بشناسیم به خودفروشی مبتلا نمی‌شویم

شادی، آرامش و عشق پایدار خواهیم داشت

اوج معرفت

اوج معرفت خودشناسی است

غَايَةُ الْمَعْرِفَةِ أَنْ يَعْرِفَ الْمَرْءُ نَفْسَهُ

انسان کمال گراست

رسیدن به عالی‌ترین
کمالات آرزوی انسان است

انسان بی‌نهایت است و
تنها با درک عظمت
بی‌نهایت خود می‌تواند به
این مرتبه دست پیدا
کند؛ در غیر این صورت
متوقف خواهد شد

انسان به بیرون از
خود وابسته نیست

علاقه دارد، اما وابسته نیست

سلامت و تعادل ایمانی و انسانی
را به خاطر دنیا از دست ندهد

شادی، آرامش و عشق پایدار خواهد داشت

حضرت زینب سلام الله علیها ام المصائب هستند
مصائب ارتباطشان با الله دچار مشکل نمی‌شود

اما به دلیل معرفت وجودی‌شان در سایه این
مصائب ارتباطشان با الله دچار مشکل نمی‌شود

جلوه حضرت زهرا هستند

کار همه ائمه حتی امام زمان علیه السلام
قائم به حضرت زهرا سلام الله علیها است

لَمْ يَنْفَعَهُ [لَمْ يَنْفَعَهُ] لَا يَنْفَعُهُ